

Projekti

PALTAMO

BIOTUOTETEHTAAN ASEMAKAAVA

Aihe

KOOSTE LUONNOSVAIHEEN LAUSUNNOISTA JA MIELIPI-
TEISTÄ SEKÄ NIIHIN LAADITUT VASTINEET

17.1.2019 / MI

Paltamon biotuotetehtaan asemakaava on ollut päivämäärällä 18.6.2018 yleisesti nähtävillä 4.7. – 17.8.2018 välisenä aikana.

Seuraavaan on kirjattu luonnosvaiheen lausunnot (8 kpl) ja mielipiteet (7 kpl).

Sisällys

1.	LAUSUNNOT	2
1.1	Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /liikenne	2
1.2	Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /alueidenkäyttö.....	2
1.3	Liikennevirasto	6
1.4	Kainuun liitto.....	6
1.5	Kainuun museo.....	7
1.6	Museovirasto.....	8
1.7	Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes	8
1.8	Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä.....	9
2.	MIELIPITEET	10
2.1	KaiCell Fibers Oy:n lähialueen asukkaat (14 nimeä)	10
2.2	Mielipide 2, Kiinteistö Palosen osakas	12
2.3	Mielipide 3, Kiinteistö Palosen osakas	13
2.4	Mielipide 4, Kiinteistö Palonen osakkaat (3 nimeä).....	14
2.5	Mielipide 5	15
2.6	Mielipide 6	17
2.7	Mielipide 7	18

1. LAUSUNNOT

1.1 Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /liikenne Yksikönpäällikön sij. Heino Heikkinen ja liikennejärjestelmäasiantuntija Soile Purola, 20.8.2018

Paltamon kunta on pyytänyt lausuntoa Biotuotetehtaan asemakaavaluonnoksesta ja sen valmisteluaineistosta. Asemakaavoitettava alue sijaitsee noin 2,5 kilometrin etäisyydellä Paltamon keskustasta itään Kajaanintien (vt22) molemmin puolin. Kaava-alueen itäpuolella, noin kolmen kilometrin etäisyydellä suunnittelualueen itärajasta sijaitsee Mieslahden kylä. Kaavalla luodaan valmius 220 tehdastyöpaikkaa tarjoavalle biotuotetehdokselle, joka valmistaa sellua ja selluun pohjautuvia biotuotteita.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kaavassa on otettu huomioon Kaicell Fibers Oy:n biojalostamon, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Kainuun liiton yhdessä teettämä liikenneselvitys (2018).

Kaavassa on osoitettu huoltoaseman korttelialue (LH) Kajaanintien (vt22) pohjoispuolella T/kem ja TT/kem korttelialueille johtavan katuliittymän tuntumaan. Merkintää ei tule käyttää kyseisellä paikalla, sillä se mahdollistaa myös kaikille avoimen huoltoaseman rakentamisen alueelle eikä se ole tavoiteltava ratkaisu. Biokaasulaitoksen toimintaan liittyvä tankkaus tulee toteuttaa teollisuus ja varastorakennusten korttelialueen (T) sisäisenä toimintona eikä alueelle tule osoittaa erillistä huoltoaseman korttelialuetta (LH).

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaa muutetaan lausunnossa esitetyllä tavalla.

Kulkuyhteys Kajaanintien (vt22) eteläpuolella olevalle entisen talotehtaan ja sahan korttelialueille on osoitettu kaavassa katuna (Kylänpurontie) nykyisen pyörätien paikalle ja maantien aluetta (LT) on siirretty pohjoisemmaksi. Valtatien sekä katuyhteyden rajaukset sekä niiden tekninen toteuttaminen tulee selvittää tarkemmin. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus osallistuu katuyhteyden tilatarpeen ja sijainnin määrittelytyöhön tarvittavilta osin.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole muuta lausuttavaa kaavaluonnoksesta.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavatyön alussa oli oletuksena, että korttelin 257 liikennejärjestetyt tutkitaan riittävällä tarkkuudella osana Pohjois-Pohjanmaan liiton, ELYn ja KaiCell Fibersin teettämään liikenneselvitystä (2018). Valtatien siirto pohjoisemmat on esitetty edellä mainitussa liikenneselvityksessä, mutta kohtaa, jossa valtatie liittyy nykyiseen vt 22 tielinjaan ei. Vt 22 liikennesuunnittelua on tarkennettu loppuvuodesta 2018 Kainuun liiton, ELY-keskuksen ja WSP Finland OY:n toimesta (Paltamon biojalostamon asemakaavan liikennesuunnittelu, liikennetekninen tarkastelu). Selvityksen perusteella kaavaehdotusta on korjattu tarvittavilta osin.

1.2 Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /alueidenkäyttö Alueidenkäyttöasiantuntija Sirpa Lyytinen ja yksikön päällikkö Timo Regina, 17.08.2018

MRL 18 §:n mukaan ELY-keskuksen on valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Kainuun ELY-keskus toteaa, että vireillä olevassa kaavahankkeessa on tunnistettu kaavahanketta koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja huomioitu ne riittävällä tavalla.

Maakuntakaavan huomioiminen

Kaavaselostukseen on koottu maakuntakaavaa koskevat merkinnät. Yleismääräyksistä voisi todeta, että rantojen käytön ja liikenneturvallisuuden lisäksi kohdealueella tulee huomioida myös liito-oravan esiintymispaikkaa koskevat yleismääräykset. Lisäksi todettakoon, että vaihemaakuntakaavojen lisäksi Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen on vireillä ja maakuntakaavan kaavaluonnos on parhaillaan julkisesti nähtävillä. Asemakaavahankkeen yhteydessä on hyvä huomioida maakuntakaavan etenemisen aikataulu ja siitä mahdollisesti aiheutuvat vaikutukset vireillä olevaan kaavahankkeeseen.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaselostusta on tarkennettu ehdotustyöstössä tarpeellisilta osin.

Maisema-alueet

Kaavaselostuksen kohdassa 3.1.7. Maisema on mainittu virheellisesti, että Kiehimänvaaran vaara-asutus olisi lähin maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Selvennetäköön, että Kiehimänvaara on vielä osa Melalahti - Vaarankylä valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Kainuuseen on laadittu, kuten selostuksesta ilmenee, maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi vuosina 2011-2014. Tämän inventoinnin yhteydessä Melalahti - Vaarankylä aluetta on supistettu siten, että Kiehimänvaaran alue rajattaisiin pois valtakunnallisesta arvokkaasta maisema-alueesta.

Edellä mainitun inventoinnin yhteydessä on inventoitu myös maakunnallisesti arvokkaat alueet, joista päättäminen kuitenkin kuuluu maakunnan liitolle (valtakunnallisesti arvokkaista alueista päättää valtioneuvosto). Tulee huomioida, että voimassa olevassa Kainuun maakuntakaavassa näitä alueita ei ole vielä arvioitu, mutta vireillä olevassa (luonnoksena julkisesti nähtävillä 27.6.—31.8.2018) Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä on arvioitu maakuntakaavatasolla Kainuun maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Tehtyjen selvitysten ja kaavaluonnoksen mukaan Kiehimänvaaran vaara-asutus on esitetty maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti arvokkaaksi alueeksi.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaselostusta on korjattu ja tarkennettu tarvittavilta osin.

ELY-keskuksen rooli alueidenkäytön edistäjänä muuttui vuoden 2017 MRL muutoksen yhteydessä. Muutoksesta huolimatta tulee kuitenkin huomioida, että ELY-keskuksilla on myös muista laeista johtuvia valvontatehtäviä, joita edellä mainitun, 1.5.2017 voimaan tulleen valvontatehtävän rajausta ei koske. Näiden osalta Kainuun ELY-keskus lausuu seuraavaa:

Luonnonympäristön vaaliminen

MRL 39 §:ssä määriteltyjen yleiskaavan sisältövaatimusten mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mm. luonnonarvojen vaaliminen. Vireillä olevaa kaavahanketta varten on tehty MRA 1 §:n mukaiset luontoselvitykset. Näiden selvitysten mukaan kaava-alueen eteläosassa, ranta-alueella, on tehty havaintoja sekä liito-oravien reviireistä että viitasammakon potentiaalisista elinympäristöistä. Jotta kaavan sisältövaatimukset täyttyisivät luonnonarvojen vaalimisen osalta, Kainuun ELY-keskus edellyttää, että todetut reviirit ja elinympäristöt esitetään kaavassa sellaisinaan ja kaavamääräyksiin ohjattaisiin alueiden maankäyttöä. Kaavaluonnoksesta näiden alueiden rajaukset puuttuvat.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavakartalle on ehdotustyöstössä lisätty ehdotustyöstössä viitasammakon ja liito-oravan reviiri sekä viitasammakon potentiaalinen elinympäristö luo -merkinnöillä.

Pilaantuneet maa-alueet

Kainuun ELY-keskus toteaa, että kaava-alueella sijaitseva Vapo Timber Oy:n saha-alue on tutkittu Suomen IP-tekniikka Oy:n toimesta vuonna 2005. Toiminta alueella on alkanut vuonna 1967. Toiminnassa on käytetty Ky-5 sinistymisenestoainetta vuosina 1980-1982. Vanhan Ky-5 kastelualtaan sijaintipaikan lähistöltä ja entiseltä Ky-5 käsitellyn puutavaran varastokentän alueelta tehdyissä maaperän pilaantuneisuustutkimuksissa ei ole todettu merkittävää sinistymisenestoaineen käytöstä johtuvaa pilaantuneisuutta.

Tutkimuksissa alueelta on otettu maanäytteitä yhteensä 13 näytepisteestä, joista on havainnoitu öljyhiilivetyjen esiintymistä. Alueen maaperässä todettiin pistemäistä öljyhiilivedyistä johtuvaa pilaantuneisuutta. Alueen pilaantunut maaperä on kunnostettu massanvaihdolla 25.8.2005. Lisäksi vanha maanalainen öljysäiliö on poistettu 12.7.2005 ja säiliöalueen maaperä on tarkastettu samassa yhteydessä.

Koska saha-alueen maankäyttömuoto, teollinen toiminta, ei muutu kaavamuutoksen yhteydessä ja kun huomioidaan tehdyt tutkimukset, Kainuun ELY-keskus toteaa, että saha-aluetta koskeva kaavamääräys on riittävä. Tästä huolimatta kaavaselostuksessa on hyvä tuoda esille saha-alueen historia pilaantuneisuuden osalta siihen liittyvine selvityksineen.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaselostusta on tarkennettu ja täydennetty tarvittavilta osin.

Meluselvitys

Ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä tehtaan hankealueelle on tehty meluselvitys, joka on oleellinen osa myös vireillä olevaa kaavahanketta. Näin ollen Kainuun ELY-keskus esittää, että kyseinen meluselvitys liitettäisiin kaava-asiakirjoihin.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Meluselvitys on laadittu osana YVA-selvitystä, joka on mainittu kaavaselostuksessa kaavan liittyvänä erilliselvityksenä. Kaavaselostuksen ko. kohtaa täydennetään vielä erillismaininnalla meluselvityksestä.

MRL 18 §:n mukaan ELY-keskus edistää kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä. Tästä näkökulmasta Kainuun ELY-keskus pyytää kiinnittämään kaavaprosessissa huomiota seuraaviin seikkoihin:

Hulevesien käsittely

Kaavaluonnoksen perusteella on arvioitavissa, että toteutuksen yhteydessä tehdasalueilla vettä läpäisemättömän alueen laajuus on iso. Yksi hulevesien hallinnan yleisistä tavoitteista MRL 103 c §:n mukaan on ehkäistä hulevesistä ympäristölle ja kiinteistölle aiheutuvia haittoja ja vahinkoja ottaen huomioon myös ilmaston muuttuminen pitkällä aikavälillä. Näin ollen kaavaselostuksessa esitetty näkemys "hulevesien johtaminen Mieslahden ranta-alueelle" (s. 32) antaa virheellisen kuvan tästä tavoitteesta. Kainuun ELY-keskus esittää, että kaavaprosessiin yhteydessä hulevesien käsittelyyn kiinnitetään huomiota ja hulevesistä aiheutuvia vaikutuksia arvioidaan.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavan asemakaavamääräyksiin on lisätty suositus läpäisevien pintojen käytöstä mahdollisuuksien mukaan teollisuuskortteleiden piha-alueilla. Myös kaavaselostusta on täydennetty hulevesien osalta.

Väliaikaiset majoitustilat

Kaavamääräyksen mukaan T/kem -alueelle saa sijoittaa väliaikaisia majoitustiloja kortteleiden 258-260 tarpeisiin. Koska kyseessä on korttelialue, jolle saa sijoittaa merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan laitoksen tai varastoivan laitoksen, kaavamääräyksen sisältöön kannattanee kiinnittää huomiota. Kaavaselostuksen mukaan väliaikaisten majoitustilojen tarve on todennäköistä biotuotetehtaan rakentamisen aikana. Tulee huomioida, että kaavaluonnoksen mukainen kaavamääräys mahdollistaa väliaikaisten majoitustilojen rakentamisen myös myöhemmässä vaiheessa. Näin ollen Kainuun ELY-keskus näkee kaavamääräyksen heikkoutena, että kaavaluonnoksen mukainen määräys ei ota kantaa, mihin rakentamisvaiheeseen majoitustilojen väliaikaisuus liittyy.

Jotta kaavamääräys ei johtaisi ei toivottuun rakentamiseen ja täyttäisi MRL 54 S:ssä säädetyt asemakaavan sisältövaatimukset (luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle), kaavamääräyksen sisältöä tarkasteltaessa tähän asiaan kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavamääräystä täsmennetään niin, että väliaikaisia majoitustiloja sallitaan T/kem alueella vain ennen biotuotetehtaan toiminnan käynnistymistä.

Erillinen rakennuspaikka

Asemakaavaluonnokseen on osoitettu yksi korttelia 303 palveleva saunarakennuksen rakennuspaikka (ao/rs), joka kaavaselostuksen mukaan on pihapiirin ulkopuolelle sijoittunut saunarakennus. Kaavamääräyksen mukaan alueelle saa rakentaa 30 m². Kainuun ELY-keskus esittää, että kaavamääräyksessä rajattaisiin tarkemmin, mitä kyseiselle ao/rs -alueelle saa rakentaa. Lisäksi Kainuun ELY-keskus esittää, että kohde ei olisi erillinen korttelialue, vaan ympäröivän maankäytön mukaisesti osa maa- ja metsätalousaluetta (M). Näin alueesta ei muodostuisi erillistä uutta rakennuspaikkaa, ja laaditun Oulujärven yleiskaavan suunnitteluperiaatteet toteutuisivat.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Laadittavan asemakaavan tavoitteita on tilan 34:10 alueella pohdittu ehdotustyöstössä tarkoin suhteessa maanomistajan mielipiteeseen, alueen perusselvityksiin sekä Oulujärven rantayleiskaavan sisältöön. Kunnan ja maanomistajan yhteinen tavoite on tilan 34:10 tulevan maankäytön osalta on tarkentunut seuraavasti: Olemassa oleva ja laillisesti rakennusluvalla rakennettu saunamökki (kiinteistörekisterissä lomarakennus) tilan ranta-alueella on päätetty kaavaehdotuksessa osoittaa RA -merkinnällä vastaavin periaattein kuin kaakkoispuolen naapurirakennuspaikat. Vaikka ko. rakennuspaikka ei ole Oulujärven rantayleiskaavassa, on "uudelle rakennuspaikalle" katsottu olevan perusteita myönnetyin rakennusluvan myötä sekä tilan alueelle asemakaavan myötä tulevien muutosten kompensoimiseksi: Tilan 34:10 pohjoisosiin on osoitettu laajasti suojaviheralueita sekä Luhtaniemen suuntaan johtava katu.

Vaikutusten arviointi

Kaavaluonnoksen mukaisessa ratkaisussa korttelin 302 viereen on sijoitettu biotuotetehtaan toiminnan kannalta pumppaamo (ET -alue) raakaveden saannin järjestämiseksi. Kainuun ELY-keskus pitää kaava-asiakirjojen puutteena, että tästä pumppaamosta aiheutuvia mahdollisia häiriövaikutuksia viereiseen/lähellä sijaitseviin rakennuspaikkoihin ei ole arvioitu. Tulee huomioida, että MRL 9 S:n mukaisesti kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Luonnosvaiheen kaavaselostuksen sivulla 35, melu -osion lopussa, on todettu, että "Kuusikko-niemen rantaan tuleva vedenpumppaamon toiminnasta aiheutuva ääni voi kantautua lähistön

pihapiireihin, joskin häiriövaikutuksen arvioidaan olevan vähäinen". Kaavaselostusta on täydennetty ehdotustyöstössä niin, että pumppaamon vaikutukset käyvät ilmi myös kohdasta "vaikutukset sosiaaliin oloihin ja ihmisten elinoloihin".

1.3 Liikennevirasto

Hankesuunnitteluosasto, johtaja Päivi Nuutinen ja maankäytön asiantuntija Ville Vuokko, 27.8.2018

Liikennevirasto on tutustunut asemakaavaluonnokseen ja antaa lausuntonsa rautateidennäkökulmasta. Suunnittelualue sijaitsee noin 2,5 kilometriä Paltamon keskustasta itään sijoittuen Kajaanintien (vt 22) molemmin puolin. Alueen läpi kulkee Oulu – Kontiomäki -rataosa. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kaicell Fibers Oy:n biotuotetehtaan sijoittuminen Paltamon Kylänpuron alueelle Kajaanintien pohjoispuolelle.

Teollisuusraidealue ja yksityisraide:

Asemakaavaluonnoksessa on osoitettu Oulu – Kontiomäki -radan pohjoispuolelle uusi teollisuusraidealue (LRT) biotuotetehtaallemme suunnitellun raideyhteyden tarpeisiin. Pääradan varteen on tarkoitus sijoittaa tulo- ja lähtöraiteita, josta on yhteysraide pohjoiseen biotuotetehtaan alueelle. Liikennevirasto katsoo, että kyseiset raideyhteydet tulevat olemaan yksityisraiteita eivätkä osa Liikenneviraston ylläpitämää valtion rataverkkoa. Liikennevirasto pitää hyvänä, että kaavatyön yhteydessä on selvitetty kaavassa osoitetulle teollisuusraidealueelle kaavaillun yksityisraiteen toteuttamismahdollisuuksia ja liittymistä Oulu – Kontiomäki -rataosaan.

Liikennevirasto muistuttaa, että ratalain (2.2.2007/110) säännösten soveltaminen voi tulla kyseeseen myös yksityisraiteen suunnittelun ja rakentamisen kohdalla ratalain 2 §:n mukaisesti. Liikennevirastolta on saatavissa kannanotto ratasuunnitelman tarpeellisuudesta. Yksityisraiteen suunnittelu, rakentaminen, kunnossapito ja hallinta edellyttää Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilta haettavaa turvallisuuslupaa (https://www.trafi.fi/rautatiet/luvat_ja_todistukset/turvallisuuslupa). Yksityisraiteen liittämistä valtion rataverkkoon tulee lisäksi sopia aikanaan Liikenneviraston kanssa. Yksityisraideasioita Liikennevirastossa hoitaa ylitarkastaja Simo Toikkanen (simo.toikkanen@liikennevirasto.fi, p. 029 5343890). Liikennevirasto ei osallistu yksityisraiteiden toteutuksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Tasoristeykset:

Suunnittelualueella sijaitsee Kuusikkoniemen tasoristeys (Kuusikkoniementiellä, rata-km_0906+0224) ja suunnittelualueen itäpuolella Törhösen tasoristeys (Hautaniementiellä, rata-km 0906+0964). Molemmat ovat vartioimattomia yksityisteiden tasoristeyksiä. Biotuotetehtaan yksityisraideyhteyden toteuttaminen edellyttää molempien tasoristeyksien poistamista. Asemakaavaluonnoksessa korvaava tieyhteys radan eteläpuolelle on osoitettu uuden eritasoristeyksen kautta. Liikennevirasto pitää ratkaisua hyvänä.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Asia merkitään tiedoksi. Kaavaluonnosvaiheen nähtävillä olon jälkeen kävi ilmi, että Liikennevirasto on käynnistänyt kohdealueelle Kuusikkoniemen liikennepaikan ratasuunnitelman laatimisen junien ohittamismahdollisuuksien lisäämiseksi. Biotuotetehtaan tarvitsessa teollisuusraide ja uusi seisontaraideosuus pyritään suunnittelemaan yhteistyössä kokoanaisuutta parhaiten palvelevaksi.

1.4 Kainuun liitto

Maakuntajohtaja Pentti Malinen ja maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen, 15.8.2018

Lausunnon alussa on toteavaa tekstiä kaavaluonnoksesta.

Asemakaavan valmisteluaineisto antaa hyvät lähtökohdat asemakaavan jatkovalmistelulle.

Asemakaavan jatkovalmistelussa olisi hyvä tuoda esille biotuotetehtaan rakentamisvaiheessa tarvittavan maa- ja kiviaineksen hankkimisesta luontoon ym. kohdistuvat vaikutukset.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaselostusta on täydennetty YVA:n perustuen tehdasalueen maansiirtotöiden osalta.

1.5 Kainuun museo

Museon johtaja Antti Mäkinen, rakennustutkija Karolina Kikuchi ja arkeologi Marika Kieleväinen, 17.8.2018

Arkeologinen kulttuuriperintö:

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta kaavaa varten tehty selvitykset ovat riittävät.

Asemakaava-alueelle on teetetty arkeologinen inventointi syksyllä 2017 (Keski-Pohjanmaan arkeologiapalvelu Ay, Paltamon biotuotetehtaan asemakaavan arkeologinen inventointi). Inventoinnissa havaittiin yksi kiinteä muinaisjäänös, Junkkarivaara lounas (Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäänösrekisterissä numerolla 1000031933), joka on tervahauta, Tämä kohde on huomioitu asianmukaisesti kaavapapereissa.

Inventoinnin jälkeen havaittiin lidar-aineistosta kaava-alueella oleva mahdollinen tervahauta. Kohde tarkastettiin keväällä 2018 Paltamo Meteli — Kajaani Tihisenniemi voimalinjan arkeologisen inventoinnin yhteydessä (Keski-Pohjanmaan arkeologiapalvelu Ay). Tarkastuksessa todettiin paikalla olevan kiinteä muinaisjäänös Matinkangas (Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäänösrekisterissä numerolla 1000032483). Kohdetta ei ole merkitty kaavakarttaan. Kohde tulee jäämään suunnitellun tien levennyksen ja liittymän alle. Kohteen kaavaan merkitseminen riippuu muinaismuistolain (295/1963) 13 §:n mukaisten neuvottelujen tuloksesta. Mikäli 13 §:n mukaisessa neuvottelussa Museovirasto tulee siihen tulokseen, että muinaisjäänös voidaan poistaa, sitä ei tarvitse merkitä kaavaan.

Kaavamerkinnän Sm kaavamääräys tulee muuttaa muotoon "Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydyttävä museoviranomaisen (Museovirasto tai maakuntamuseo) lausunto."

Kaavaselostuksen lukuun 3.1.6. Muinaismuistot ja kulttuuriympäristöt tulee kohteiden Matinkangas ja Kapeatharjut lisätä kohteiden Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäänösrekisterissä oleva tunnus (Kapeatharjut 1000032749 ja Matinkangas 1000032483). Kohde Kapeatharjut on muu kulttuuriperintökohde.

Samassa luvussa on kartalla esitetty kaava-alueella ja sen ympäristössä olevat muinaisjäänökset sekä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Kartta itsessään on hyvä ja sen avulla saa käsityksen alueen kulttuuriympäristöstä. Kartan kohteisiin kuitenkin korjauksia:

- kohde merkinnän "Muinaisjäänökset/Kivikautiset asuinpaikat" voisi muuttaa pelkästään muotoon Muinaisjäänökset tai muotoon Muinaisjäänökset/muut kulttuuriperintökohteet, ja lisätä kartalle Paltamon keskustan pohjoispuolella olevan kohteen Rantakuja 1000030285
- Metelinniemen muinaisjäänös on tuhoutunut, joten merkinnän voi jättää pois kartasta
- lisätä karttaan maakunnallisesti arvokkaat rakennushistorialliset kohteet.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Muinaismuistoa koskevan kaavamääräyksen teksti muutetaan lausunnossa esitetyn mukaiseksi. Kaavaselostuksen kohtaa 3.1.6 täsmennetään tekstin ja kartan osalta lausunnossa esitetyn mukaisesti.

Rakennettu ympäristö:

Asemakaava-alueella ei ole arvokasta rakennettua kulttuuriperintöä eikä kaava-alueen rakentamisella ole merkittävää vaikutusta lähialueen arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Kaavaselostus on tältä osin asianmukainen.

Kainuun Museolla ei ole kaavaluonnokseen muuta huomautettavaa

1.6 Museovirasto

Yli-intendentti Ilari Kurri ja Intendentti Päivi Kankkunen, 17.08.2018

Paltamon kunta on esittänyt Museovirastolle muinaismuistolain 13 §:n mukaisen neuvottelukutsun. Lain pykälässä edellytetään neuvottelua, silloin kun esimerkiksi kaavoituksen toimeenpaneminen koskee muinaisjäännöstä. Museovirasto katsoo, että tässä tapauksessa neuvottelu on mahdollista hoitaa lausuntomenettelymuodossa.

Paltamon kunnassa on meneillään asemakaavan laatiminen KaiCell Fibers Oy:n biojalostamon toteuttamista varten. Asemakaavasuunnittelua varten tehtiin arkeologinen inventointi (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu 2018). Inventoinnissa löytyi mm muinaisjäännös, tervahauta Matinkangas, Museoviraston ylläpitämässä muinaisjäännösrekisterissä tunnistenumera 1000032483. Tervahaudan viereen on suunniteltu maantien ja teollisuusraiteen eritasoliittymä. Eritasoliittymää ei voi sijoittaa muualle, joten toteutuessaan se tulee tuhoamaan tervahaudan.

Museovirasto katsoo, että muinaisjäännös on mahdollista poistaa ja myöntää kajoamisluvan muinaisjäännökseen Matinkangas (1000032483) seuraavilla ehdoilla.

- Muinaisjäännös on tutkittava arkeologisella kaivauksella. Kaivauksessa tulee selvittää ja dokumentoida tervahaudan rakenne sekä mahdollisuuksien mukaan ajoitus. Rakenteen selvittämiseksi ei välttämättä tarvitse tutkia tervahautaa kokonaisuudessaan. Tarvittavan kaivausalueen laajuudesta päättää kenttätutkimuksista vastaava arkeologi.
- Kaivausta varten tulee hakea tutkimuslupa Museovirastolta.
- Kaivauksen jälkeen Museovirasto arvioi raportin ja sen perusteella tehdyn tutkimuksen.
- Kaivaus tulee tehdä kaavaprosessin kuluessa.
- Tutkimuskustannuksista vastaa kaavoittaja.

Hyväksytyn tutkimuksen jälkeen muinaisjäännöstä ei tarvitse merkitä kaavaan. Kaava-asiakirjoihin tulee sisällyttää tämä lausunto.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Arkeologiset kaivaukset Matinkankaan tervahaudan osalta on suoritettu syksyn 2018 aikana. Kaivauksista on valmistunut raportti (Paltamo, Matinkangas, tervahaudan arkeologinen kaivaus, Mikrolitti Oy 2018), joka on toimitettu Museovirastolle.

1.7 Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes

Ylitarkastajat Timo Kukkola ja Kati Hietamäki, 11.7.2018

Lausunnon alussa on toteavaa tekstiä kaavaluonnoksesta.

Biotuotetehtaan asemakaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, että Kajaanintien pohjoispuoleiset rakennuspaikat on varattu toiminnalle, johon voi liittyä vaarallisten kemikaalien käsittelyä tai varastointia (TT/Kem, T/Kem). Biotuotetehtaan ja sen oheistoimintojen suunnittelualue sijoittuu kortteliin 258, jonka kaavamerkintä on TT/Kem. Kaavamerkintä TT/Kem mahdollistaa suuronnettomuusvaaraa aiheuttavan laitoksen sijoittamisen alueelle.

Tukes toteaa lausunnossaan, että suunniteltu biotuotetehtäjä edellyttää vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettujen säädösten mukaista lupamenettelyä. Kaavaluonnoksen selostuksessa todetaan, että biojalostamo tulee kuulumaan Seveso III-direktiivin piiriin suuronnettomuusvaaraa aiheuttavana laitoksena. Tukesin käytössä olevien tietojen mukaan tuotantolaitoksen kemikaalien valintaa ei ole vielä tehty. Toiminnan laajuus, jonka perusteella määräytyvät laitosta koskevat velvoitteet, määritellään varastoitavien kemikaalien määrän ja luokituksen perusteella. Lupamenettelyn yhteydessä arvioidaan laitoksen aiheuttamat vaarat ja riskit, joiden perusteella arvioidaan laitoksen sijoituksen sopivuus sekä sen tekniset turvallisuusratkaisut. Lupamenettelyn yhteydessä Tukes määrittelee tuotantolaitokselle konsultointivyyöhykkeen.

Tehdashankkeesta ei aineiston mukaan aiheutuisi suoria vaikutuksia Natura- tai luonnonsuojelualueille. Hankealue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Tukes katsoo, että onnettomuusvaikutusten ulottuvuutta ei voida arvioida ennen kuin tuotantolaitoksella käytettävät ja varastoitavat kemikaalit tarkentuvat.

Tukesilla ei ole muuta huomautettavaa lausuntopyyntöä johdosta.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Kaavaselostusta täsmennetään lausunnossa esille tuodun mukaisesti.

1.8 Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
Ympäristöterveydenhuolto, Ympäristöterveysjohtaja Päivi Nykänen ja terveys-
tarkastaja Päivi Parikka, 17.8.2018

Lausunnon alussa on toteavaa tekstiä kaavaluonnoksesta.

Ympäristöterveydenhuolto on tutustunut asiakirjoihin ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kaavatyön yhteydessä on selvitetty kaavan merkittävimpiä vaikutuksia ja niissä on huomioitu myös ympäristöterveyteen liittyviä asioita. Selostuksen mukaan kaavan teollisuuskorttelien toiminta aiheuttaa lisääntyvää liikennettä, melua, vesistövaikutuksia sekä mahdollisesti satunnaisia ilmanlaatuvaikutuksia, jotka alentavat asumisviihtyvyyttä.

Asemakaavan toteuttamisesta ja kaavan mukaisesta toiminnasta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä terveysvaikutuksia. Mahdollisten terveysvaikutusten todetaan liittyvän ilmanlaadun heikkenemiseen ja meluun.

Kaavaselostuksessa todetaan, että Kajaanintien (VT 22) liikenne sekä Oulu - Kontiomäki rataosan junaliikenne aiheuttavat kaava-alueen keskiosissa melua. Alueella nykyisin olevan teollisuuden tuottama melu on vähäistä. Kaava-alueella tai sen lähiympäristössä ei ole merkittävää ääntä aiheuttavaa toimintaa. Toteutuessaan hanke tulee lisäämään liikenteen määrää, jolloin meluvaikutuksen merkittävyys kasvaa. Tällöin riittävä meluntorjunta tulee varmistaa myös kaavallisin keinoin. Melun osalta kaavatyössä on hyödynnetty biotuotetehtaan YVA-hankkeen yhteydessä tehtyä melumallinnusta, jonka pohjalta kaavaan on merkitty meluste raidemelun leviämisen ehkäisemiseksi. Raideliikenteen melua voidaan torjua myös matalammilla melusteillä, koska pääosa rautatieliikenteen melusta syntyy kiskon ja pyörän kosketuksesta.

Liikennemelun osalta ei kaava-asiakirjoista eikä melumallinnuksesta käy esille, miten Kajaanintien (VT22) korottaminen teollisuusraiteen vuoksi vaikuttaa melun leviämiseen ympäristöön ja miten riittävä meluntorjunta varmistetaan. Eritasoliittymien vaikutukset melun leviämiseen tulee selvittää kaavaehdotukseen. Melusteiden käyttö on tehokkain meluntorjuntaratkaisu silloin, kun melulähde sijaitsee selvästi muuta ympäristöä korkeammalla sillalla tai penkereellä.

Kaava-alueelle sijoittuvan laitoksen toimintaan liittyy vaikutuksia ilmanlaatuun mm. hajun ja pölyämisen osalta, jotka tulisi huomioida toimintojen sijoittelussa ohjeellisten aluevarausten kautta. Muutoin ei terveydensuojeluviranomaisella ole huomautettavaa biotuotetehtaan asemakaavaluonnokseen.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

YVA:n yhteydessä tehdyssä meluselvityksessä on tutkittu myös vt 22 korottamisen vaikutukset melun leviämiseen melumallinnuksen ennusteissa.

Ohjeellisten aluevarausten (ohjeelliset rakennusmassat) käyttö hajun ja pölyn leviämisen suojaksi ei ole kaavakarttasella mahdollista kortteleiden 259-301 osalta, koska kortteleissa on ohjeellinen tonttijako eikä alueelle rakentuvien rakennusten todellista kokoa tiedetä. Asemakaavamääräyksiin on lisätty teksti, joka edellyttää teollisuuskortteleissa sijoittelemaan rakennukset ja toiminnot mahdollisuuksien mukaan niin, pölyn ja hajun leviäminen korttelialueen ulkopuolelle on mahdollisimman vähäistä.

Kaavaehdotustyöstössä biotuotetehtäskokonaisuutta on siirretty noin metriä pohjoisemmaksi, niin että vt 22 ja tehdasalueen väliin jää leveämpi yhtenäinen suojaviheralue tehdasalueen lounaiskulmalla, mikä auttaa hieman mahdollisten haju- ja pölyhaittojen vähentämisessä.

2. MIELIPITEET

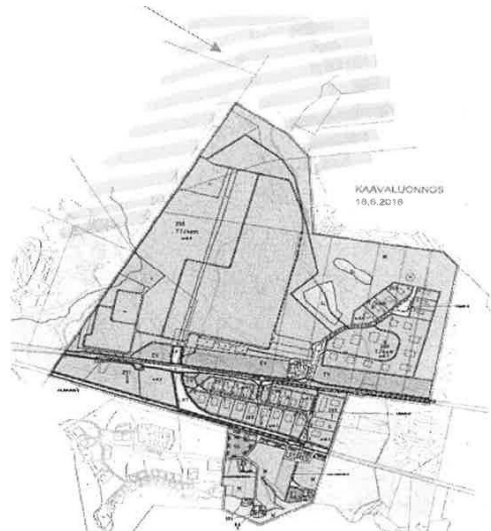
2.1 KaiCell Fibers Oy:n lähialueen asukkaat (14 nimeä)

Paltamo, 17.08.2018

Mielipiteemme kaavasta on seuraava:

1. Tehdasalueen sijainti

Kaavassa tulee varautua siihen, että tehtaan suunniteltua sijaintia päätetään muuttaa siten, että se sijaitsee kauempana Oulu-Kajaani-valtatiestä. Tästä syystä kaava-aluetta tulee laajentaa seuraavassa kuvassa määritellylle alueelle.

Perustelu:

Tehdas sijaitsee Luhtaniemen välittömässä läheisyydessä. Tehtaalta on arvioitu tulevan sekä melu- että hajuhaittoja lähialueille. Jos tehtaan sijaintia muutettaisiin siten, että sen sijainti olisi hieman suunniteltua pohjoisempaan, 22-tien ja tehdasalueen väliin saataisiin 500 m suojavyöhyke, johon jäisi olemassa oleva puusto pystyyn. Tällä tavoin tehdas olisi mahdollisimman huomaamaton.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

YVA-hankkeen yhteydessä tehdyssä meluselvityksessä selvitettiin myös tehtaan siirron (0,5 km pohjoiseen) vaikutukset lähialueen asutuksen melutasoihin. Tehtaan siirron aiheuttama vaikutus kokonaismelun vähenemiseen Luhtaniemen asutukselle on vähäinen, sillä keskiäänitasoon vaikuttavat myös muut alueen melulähteet, etenkin tie- ja rautatie. Tehdasalueen laajamittaista siirtoa ei nähdä kokonaisuuden kannalta järkevänä toimenpiteenä.

Sen sijaan meluselvityksessä todetaan, että melun suhteen konkreettisin vaikutus lähi-asutukselle olisi pääradan eteläpuoleisella meluvallilla, jonka ansiosta keskiäänitaso Luhtaniemen asuinalueella ja sen lähiympäristössä laskisi 3-4 dB. Meluvallin rakentamisen myötä Luhtaniemen ja Kuusikkoniemen pysyvän asutuksen piirissä eivät ylity Valtioneuvoston antamat melutason ohjearvot.

Biotuotetehtaan lounaiskulmaa on myös siirretty kaavaehdotustyöstössä hieman pohjoiseen päin, jolloin ko. kulman tehdasrakennusten etäisyys Luhtaniemen asutuksesta kasvaa noin 45 metriä. Kajaanintien pohjoispuolisen tehdasalueen ja Kajaanintien väliin on jätetty kaavassa koko tien pituudelta laaja suojaviheralue, jonka leveys tehtaalle johtavan teollisuusraiteen itäpuolella on parhaimmillaan jopa 120 metriä. Suojaviheralueella on tarkoitus säilyttää /istuttaa suojapuustoa tehdasalueen sopeuttamiseksi lähimaiseen mahdollisimman hyvin. Suojaviheralueelle on mahdollista rakentaa myös maise-moituja suojavalleja.

2. Vesien siirto.

- a) raakavedenotto voi sijaita myös Kiehimäjoen suulla sen sijaan, että se olisi Mieslahdella
- b) jäähdytys ja jätevesien purkupaikka jatkuu kauemman Oulujärvelle

Perustelut:

Tehtaan tarvitsema raakaveden määrä on valtava. On erittäin tärkeää huomata se, että tällaisen vesimäärän ottaminen matalasta Mieslahdesta muuttaa vääjäämättä lahden vesivirtauksia. Virtausten muuttumisella on vaikutusta myös lahdessa olevien kalalajien elinoloihin. Lisäksi on olemassa merkittävä riski siihen, vedenpumppaamo tuottaa matalataajuisia ääntä, jolla on häiritsevä vaikutus Luhtaniemen asukkaille.

Tästä syystä esitämme, että raakavesi otetaan Kiehimänjoen suulta, jolloin sillä ei olisi vaikutusta vedenvirtauksiin. Perusteluna on myös se, että tehtaalta tuleville jäte- ja lauhdevesille rakennetaan joka tapauksessa linjastot jokisuulle.

Tehtaan laskemien jätevesien purkupaikka tulee viedä vähintään Lehtosen saaren tasolle Oulujärvellä. Purkuvesien (jäähdytys- ja jätevedet) haitat ovat muutoin pahimmillaan juuri Metelinniemen alueella.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Biotuotetehtaan raakavedenottoa ja purkuputken sijaintia on tutkittu laajasti hankkeen YVAssa. Biotuotetehtaan ympäristölupahakemus on jätetty vuoden lopulla niin, että raakavedenotto sijoittuu Mieslahteen ja purkuputki Kiehimänjokisuulle (YVA-vaihtoehto P1) Asemakaava laaditaan noudattaen YVAn päätelmiä ja ympäristölupahakemusta.

3. Liikenneyhteydet.

Esitämme Luhtaniemeen vaihtoehtoista tieliikenneyhteyttä Kajaanintielle (VT22) nykyisen golfalueen yhteyden lisäksi. Liittymä voisi sijaita Jokiniementien kohdalla tai, jos tehdään liikennejärjestelyiden vuoksi se on perusteltua, enintään kilometrin verran Kajaanin suuntaan. Yksi vaihtoehto voisi olla yhdystie vanhan Jokilahdentien ja Kuusikkoniementie välille.

Golftie - Valtatie 22 — Uurantie risteys tulee suunnitella turvallisemmaksi. Esitämme liikenneympyrää, jolloin liittyminen kulkevan liikenteen sekaan olisi turvallisempaa, koska ajonopeudet laskevat ko. Kohdassa. Liikenneympyrä laskee liikenteen tilannenopeutta myös "sillansuoran kohdalla", missä jalankulkutie on erittäin kapea aivan kulkevan liikenteen vieressä ilma suojakaidetta.

Lisäksi esitämme, että samalla kun vedenotto-, lauhdevesi- ja purkuputki kaivetaan radan varteen ilmeisesti nykyisen pyörätien varteen, muutetaan ko. pyörätie autotieksi ja samalla tehdään erillinen pyörätie autotien viereen. Tällä tavoin ajomatka lyhenee ja suurenee huomattavasti ja golfalueella olevat liikenteelliset riskit alenevat.

Perustelut:

Golfalueen kautta kulkeva tie on mutkainen ja kapea. Muuta tieyhteyttä Luhtaniemestä ei tällä hetkellä ole. Tie on erittäin suosittu lenkkeilijöiden ja pyöräilijöiden keskuudessa. Kesällä golfinpelaajat käyttävät autoteitä lähestulkoon samaan tapaan kuin pyöräteitä. Tästä syystä ko. tie ei ole turvallinen kenellekään. Kun asuntoja tulee Luhtaniemeen lisää, niin liikennemäärät lisääntyvät merkittävästi.

Vaihtoehtoinen tieyhteys myös parantaisi Luhtaniemen turvallisuutta sellaisessa poikkeustilanteessa, jossa joko nykyinen tieyhteys ei ole käytettävissä (esim. kolari tms.) tai jos tehtaalla sattuu jokin poikkeustilanne, joka keskeyttää tienkäytön Luhtaniemeen. Tällaisessa tilanteessa esim. hälytysajoneuvojen kulku Luhtaniemeen olisi estetty.

Lisäksi esitämme VT 22 alittavaa kevyen liikenteen alikulkua Paltamon keskustaajaman ja Metelinniemen välille.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Nyt laadittavan kaavan myötä Kuusikkoniemeen saadaan turvallinen eritasoyhteys radan yli. Mielipiteessä esitetyn mukaisesti kaava-alue on laajennettu kaavan ehdotustyössä niin, että Luhtaniemeen (Jokilahdentielle) osoitetaan uusi katuyhteys Kuusikkoniementieltä radan eteläpuolelle osoitettavaa uutta katua pitkin.

Nyt laadittavalla asemakaavalla ei ratkaista Golf tien vt 22:n ja Uurantien risteyksen tilavarauksia, mutta asia menee palautekäsittelyn myötä tiedoksi viranhaltijoille ja päättäjille.

Laadittavassa asemakaavassa on vt 22 alittavan teollisuusraiteen viereen mahdollista rakentaa myös kevyen liikenteen kulkuyhteys vt 22 varren pyörätieltä tehdasalueelle.

2.2 Mielipide 2, Kiinteistö Palosen osakas
17.08.2018

Olen Kiinteistöyhtiö Palosen (kiinteistötunnus 578-402-38-0) osakas ja vastustan Paltamoon suunnitellun biotuotetehtaan asemakaavaa. Asemakaava on laadittu lainvastaisesti noudattamatta voimassaolevaa maakuntakaavaa, jossa alueelle ei ole suunniteltu suurimittaista teollisuuslaitosta Mieslahden yleiskaava-alueelle. Näin ollen ehdotettu muutos asemakaavaan on laiton.

Kiinteistöyhtiömme hallinnoima tila on merkitty Pöyryn YVA-esittelyaineistossa (s. 54) vakinaiseksi rakennukseksi. Samassa aineistossa esitellään s. 11 asiakaskysely, joka väitetään toimitetun postitse noin 2 km etäisyydellä hankealueesta ja 200 m etäisyydellä voimajohtoreitistä sijaitseville vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille (1 kpl/kotitalous). Kiinteistömme sijoittuu näihin raja-arvoihin, mutta kyselyä ei ole meille koskaan toimitettu. Emme siis ole päässeet asianmukaisesti vaikuttamaan YVA-selvitykseen.

Julkisista asiakirjoista selviää kuitenkin riittävästi tietoa suunnitellun tehtaan kielteisistä vaikutuksista kiinteistömme lähialueiden vesistölle, ympäristölle, eliöstölle sekä ihmisille. Näistä suurimpina ovat vedenoton ja jäteveden poiston toteuttaminen, jotka suuruusluokallaan tulisivat tekemään nopeasti peruuttamatonta vahinkoa Mieslahden ja Kiehimänjokisuun ekosysteemille. Paltamon kunnan imago luontoarvoja kunnioittavan matkailupaikkakuntana olisi sen jälkeen haalea muisto.

Suomessa on jo riittävästi varoittavia ja surullisia esimerkkejä siitä, miten kerran rakennettu ja käynnistetty mutta ympäristökatastrofiksi todettu teollisuuslaitos tekoahennitetään jatkamaan kerran valitulla uralla. Kun tällaista ei pystytä hoitamaan edes valtio-omisteisessa kohteessa, on sanomattakin selvää, ettei ulkomaisen pääoman intressissä tule milloinkaan olemaan vastuunotto paikallisesti aiheutuista vahingoista.

Ote mielipiteen kirjoittajan omistaman (osakas) palstan sijainnista (tila 38:0).

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

On totta, ettei voimassa olevassa maakuntakaavassa ole erillistä teollisuusaluemerkintää kaavailun biotuotetehtaan alueella. Biotuotetehtas sijoittuu maakuntakaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle, jonka kaavamääräysteksti sallii alueen käyttämisen pääasiallissa käyttötarkoitusta haittaamatta mm. muuhun elinkeinotoimintaan. Asia on käyty läpi asemakaavatyön alkuvaiheessa pidetyssä työneuvottelussa viranomaisten kanssa, eikä ongelmaa suhteessa maakuntakaavaan nähty. Lisäksi todettakoon, että Kainuun kokonaismaakuntakaavaan tarkistus on vireillä ja luonnos kokonaismaakuntakaavaksi on ollut nähtävillä 27.6. -31.8.2018. Paltamon biotuotetehtaan hankealueen tuntumaan on maakuntakaavaluonnoksessa osoitettu T/kem -merkintä (teollisuus ja varastoalue, jolla on merkittävä varallisia kemikaaleja valmistava tai varastoiva laitos).

YVA-hanke on oma prosessinsa; siinä on eri tilaaja ja konsultti kuin biotuotetehtaan alueen asemakaavan laadinnassa, joten asemakaavoituksen yhteydessä ei voida vastata YVA-menettelyä koskeviin yksityiskohtiin (asukaskysely).

Alueiden käytöllä, mm. biotuotetehtaan rakentamisella Paltamoon, on väistämättä vaikutuksia ympäristöönsä. Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteena tai velvoitteena ei ole, että kaavoituksella ei olisi lainkaan vaikutuksia tai vaikutukset olisivat pelkästään myönteisiä. Biotuotetehtaan raakavedenottoa ja purkuputken sijaintia on tutkittu laajasti hankkeen YVAssa: Tehtyjen selvitysten perusteella voidaan todeta, että purkuputken sijoituksella voi olla vaikutuksia veden laatuun, kalastoon ja mahdollisesti myös viitasammakoille, mutta vaikutukset eivät ole merkittäviä. Myöskään hankkeen ilmanlaatuvaikutukset eivät tule olemaan merkittäviä. Biotuotetehtaan toiminta edellyttää asemaakaavan lisäksi useita lupia, mm. ympäristölupaa, jonka myötä mahdollisia haitallisia vaikutuksia on mahdollista hallita.

Mielipide ei aiheuta muutoksia kaavaan.

2.3 Mielipide 3, Kiinteistö Palosen osakas 17.08.2018

Kiinteistöyhtymä Palonen (kiinteistötunnus 578-402-38-0) joka omistaa noin puolet Mieslahden suulla sijaitsevan Palosen Saaresta ja jonka osakas olen, vastustan suunniteltua biotuotetehtasta seuraavin perustein.

Ympäristöhaitat, prosessivesien purku Kiehimänjoen suulle ja veden otto Mieslahdesta läheltä saartamme voi aiheuttaa meille haittaa kun joudumme "pyörteen" keskustaan. Biotuotetehtaan veden tarve on valtava ja varmasti vaikuttaa vesien virtaamiseen saaremmen ympäri. Tämä lisäksi on vaarana Oulujärven veden saastuminen jos veden puhdistuslaitteisto ei toimi luvutulla teholla.

Jatkuva meluhaitta, liikenteen huomattava lisääntyminen rautatiellä ja maantiellä aiheuttaa meille meluhaittaa. Jo nyt saaremmen kuuluu selvästi pitkien tavarajunien ryske radalta varsinkin öiseen aikaan, samoin isojen rekkien tulo jopa, Mieslahden opiston mäestä saakka.

Myös lähialueella olevan kivimurskaamon melu kuulu Saareemme. Melua tulee myös lisää Mieslahden rantaan suunnitellun veden pumppaamon toiminnasta ja varmasti myös itse tehtaan matala jyrynä joka kantaa kauas. Melu kiirii hämmästyttävästi pitkin järven selkää. Olemme loma-asunnollamme juuri hakemassa hiljaisuutta tämän eteläsuomen melun vastakohtaksi.

Hajuhaitta, vaikka tehdas sijaitsee n. kahden kilometrin päässä Saarestamme sopivalla tuulen-suummalla pohjoisesta hajut varmasti tuntuvat saaressamme saakka. Sellutehtaita on Suomessa monta ja yksikään niistä ei ole hajuton.

Nykyinen 1 10kV sähkölinja kulkee saaremmen länsipään yli ja sen johtoaukea on jo huomattavan ruma. Suunnitelmissa on tämän johtoaukean leventäminen puolella jolloin sen haitat vain kasvavat. Meillä on myös mantereen puolella, ikimuistaisen käyttöoikeuden perusteella, autojemme paikoitusalue aivan sähkölinjan vieressä. Tämän paikoitusalueen päälle ei voi sähkölinjoja rakentaa koska ne voivat vahingoittaa autojen sähkölaitteita.

Näin suuren teollisuuskeskittymän sijainti lähellä loma-asuntoamme varmasti laskee sen rahallista arvoa ja viihtyisyyttä luonnon rauhassa.

Mielestäni myös tämä asemakaava on laadittu lainvastaisesti noudattamatta voimassa olevaa Kainuun maakuntakaavaa, joka on tullut voimaan 29.4.2009 ja jossa Mieslahden alueelle ei ole suunniteltu suurimitta-kaavaista teollisuuslaitosta.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Ks. vastine mielipiteeseen 2.2.

2.4 Mielipide 4, Kiinteistö Palonen osakkaat (3 nimeä)
15.8.2018

Meidän mielipiteemme suunnitellun biotuotetehdaskan kaavaluonnoksesta on seuraava:

Kiinteistöyhtymä Palonen (kiinteistötunnus 578-402-38-0) joka omistaa noin puolet Mieslahden suulla sijaitsevan Palosen Saaresta ja jonka osakkaita olemme vastustamme suunniteltua biotuotetehdaskaan seuraavin perustein.

Ympäristöhaitat, prosessivesien purku Kiehimänjoen suulle ja veden otto Mieslahdesta läheltä saartamme voi aiheuttaa meille haittaa kun joudumme "pyörteen" keskustaan. Biotuotetehdaskan veden tarve on valtava ja varmasti vaikuttaa vesien virtaamiseen saaremmen ympäri. Tämä lisäksi on vaarana Oulujärven veden saastuminen jos veden puhdistuslaitteisto ei toimi luvulla teholla.

Jatkuva meluhaitta, liikenteen huomattava lisääntyminen rautatiellä ja maantiellä aiheuttaa meille meluhaittaa. Jo nyt saaremmen kuuluu selvästi pitkien tavarajunien ryske radalta varsinkin öiseen aikaan, samoin isojen rekkojen tulo jopa, Mieslahden opiston mäestä saakka. Myös lähialueella olevan kivimurskaamon melu kuulu Saareemme. Melua tulee myös lisää Mieslahden rantaan suunnitellun veden pumppaamon toiminnasta ja varmasti myös itse tehtaan matala jyrynä joka kantaa kauas. Melu kiirii hämmästyttävästi pitkin järven selkää. Olemme loma-asunnollamme juuri hakemassa hiljaisuutta tämän eteläsuomen melun vastakohtaksi.

Hajuhaitta, vaikka tehdas sijaitsee n. kahden kilometrin päässä Saarestamme sopivalla tuulen-suummalla pohjoisesta hajut varmasti tuntuvat saaressamme saakka.

Sellutehtaita on Suomessa monta ja yksikään niistä ei ole hajuton.

Nykyinen 110 kV sähkölinja kulkee saaremmen länsipään yli ja sen johtoaukea on jo huomattavan ruma. Suunnitelmissa on tämän johtoaukean leventäminen puolella jolloin sen haitat vain kasvavat. Meillä on myös mantereen puolella, ikimuistaisen käyttöoikeuden perusteella, autojemme paikoitusalue aivan sähkölinjan vieressä. Tämän paikoitusalueen päälle ei voi sähkölinjoja rakentaa koska ne voivat vahingoittaa autojen sähkölaitteita.

Näin suuren teollisuuskeskittymän sijainti lähellä loma-asuntoamme varmasti laskee sen rahallista arvoa ja viihtyisyyttä luonnon rauhassa.

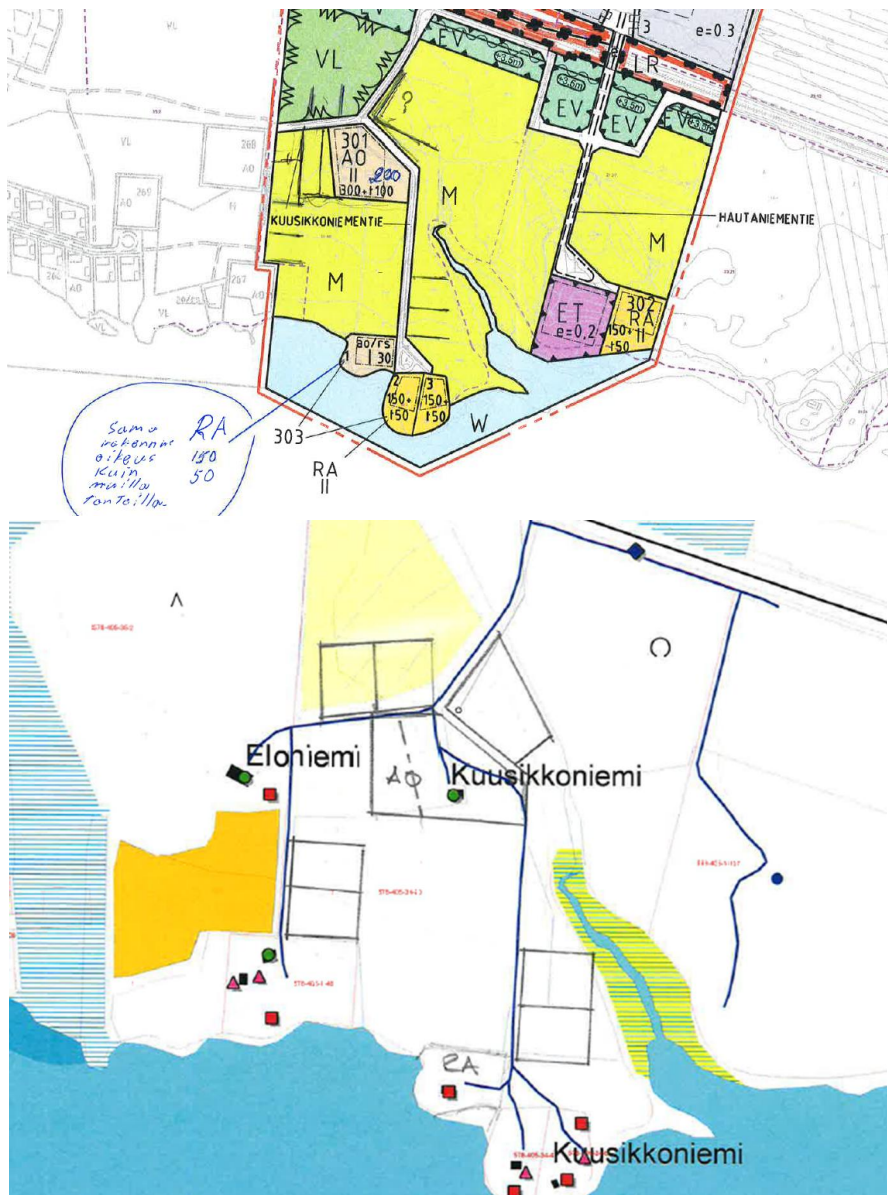
Mielestämme myös tämä asemakaava on laadittu lainvastaisesti noudattamatta voimassa olevaa Kainuun maakuntakaavaa joka on tullut voimaan 29.4.2009 ja jossa Mieslahden alueelle ei ole suunniteltu suurimittakaavaista teollisuuslaitosta.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

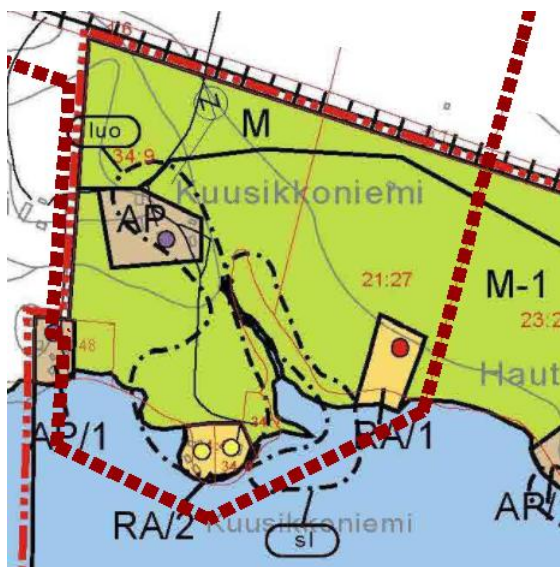
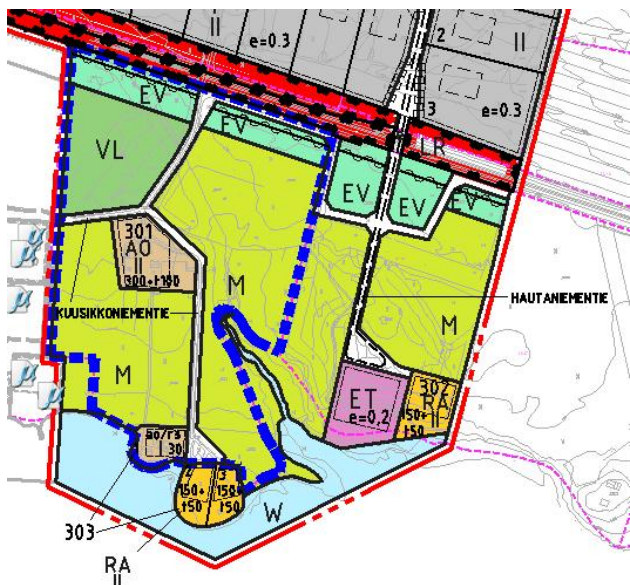
Ks. vastine mielipiteeseen 2.2.

2.5 Mieliipide 5
15.08.2018

Olen Kuusikkoniemen rantatilan 578-405-34-10 omistaja, alue on n. 15 ha, tila on ollut kaavaluonnoksen julkistamisen jälkeen pois virallisesta myynnistä. Ilmoitukset KotiKajaan ja Kainuun Sanomat sekä myyntinäyttelyt Kuusikkoniemessä ja joka kerta tulos ollut "alue on tehdasalueetta", niin kuin maallikko sen ymmärtääkin. Olemme nyt voineet huomata, alueemme on ollut jo katkoviivoin merkitty tehdasalueeksi vuosia sitten. Olemme menettäneet mahdollisuudet myös tuleville vuosille. Kaavaehdotelma esillä kirjastossa 4.7.-31.7. ja kunnanvirastot kiinni (loma-aika) 1.8-17.8 on ollut aikaa selvittää tilannetta maanomistajan kannalta. Teknisten palveluiden johtaja Mikko Karjalainen on ollut asiallinen ja myöntämielinen erilaisiin kaavasunnitteluihin alueellemme. Kunta on valtavasti kehittynyt ja kunta tarvitsee biotehtaan, työpaikkoja, sekä yritystoimintaa. Meillä oli suunnitelmissa muuttaminen lähemmäksi lapsia ja edelleen senioriasuntoon, olen lähempänä 80 kuin 70 ikävuotta. Kaavaluonnoksen julkitulo muutti kaikki tulevaisuuden suunnitelmat. Tietotekniikkaan ei kaikilla ole mahdollisuuksia saatikka tietotaitoa. Kaavaluonnoksessa on radansuoja-alue ja tie maa-alueestamme, yli 3 ha:n metsäalue viheralueeksi, kuusikkoniementie jatkettu rantaan ja muutettu katualueeksi kääntöpaikkoineen maa-alueestamme, olemassa olevat rakennukset merkitty kaavaluonnokseen. Kysynkin mikä on maanomistajan hyötyarvo kaavasta vai onko? Olen maallikko ja tarvitsen asiantuntijaa sekä lisäaikaa suunnitteluun asemakaavan toteuttamiseen. En ole tyytyväinen nykyiseen kaavaluonnokseen.

Yllä mieliipiteen antajan "täydennyskartat", 2 kpl.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

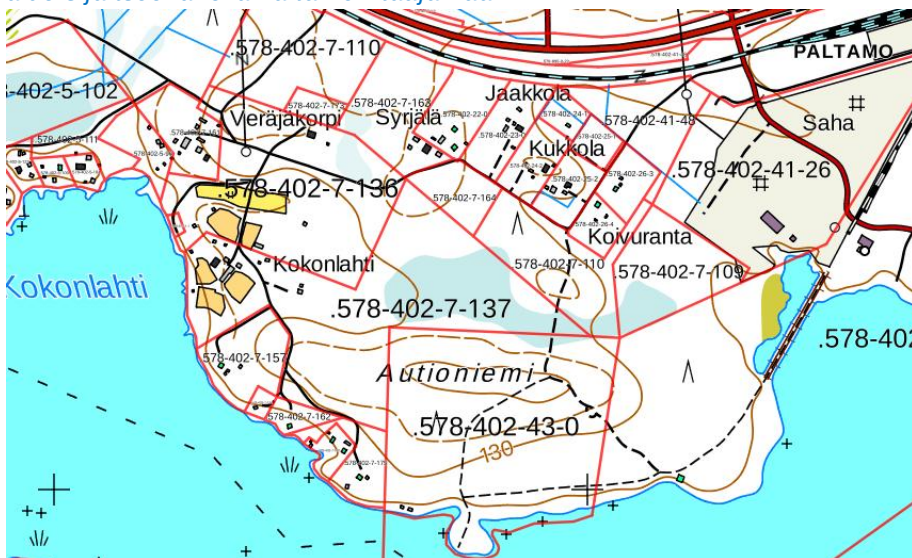
Mielipiteeseen liittyvän täydennyskartan sekä luonnosvaiheen nähtävilläolon aikaisten keskustelujen perusteella maanomistaja toivoo korttelin 301 laajentamista ja sen rakennusoikeuden lisäämistä talousrakennusten osalta 200 m²:een, rantasaunan rakennuspaikan muuttamista RA-alueeksi sekä lisärakennuspaikkoja liitekartan mukaisesti. (Huom! kaavaluonnoksen korttelinumero 301 on muuttunut kaavaehdotuksessa numeroksi 302.) Laadittavan asemakaavan tavoitteita on ko. tilan alueella on pohdittu ehdotustyöstössä tarkoin suhteessa annettuun mielipiteeseen, alueen perusselvityksiin sekä Oulujärven rantayleiskaavan sisältöön. Kaavaehdotustyöstössä tilan nykyisen rakennuspaikan ala (kortteli 302) osoitetaan rantayleiskaavan laajuudessa asumiseen AO merkinnällä, niin että alueelle muodostuu kaksi rakennuspaikkaa (pinta-ala yht. noin 12700 m², rakennusoikeus yht. 600 k-m²). Lisäksi rannassa olemassa olevan kiinteistörekisterissä lomarakennukseksi merkityn rakennuksen alue osoitetaan RA -merkinnällä vastaavin periaattein kuin kaakkoispuolen naapurirakennuspaikat. Tätä laajemmat rakentamismahdollisuudet eivät ole ko. tilalla perusteltuja liito-oravareviirin eikä korttelin 301 pohjoispuolelle ulottuvan melualueen vuoksi. Lisäksi työn alkuperäisenä tavoitteena (vrt. kirjaus työn osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa) on ollut, että Kuusikkoniemessä noudatetaan pääosin Oulujärven rantayleiskaavan sisältöä.

Kommentteja yleiskaavalliseen luonnokseen Autioniemen alueeseen liittyen. (Paikat näkyvät liitteen kuvassa.)

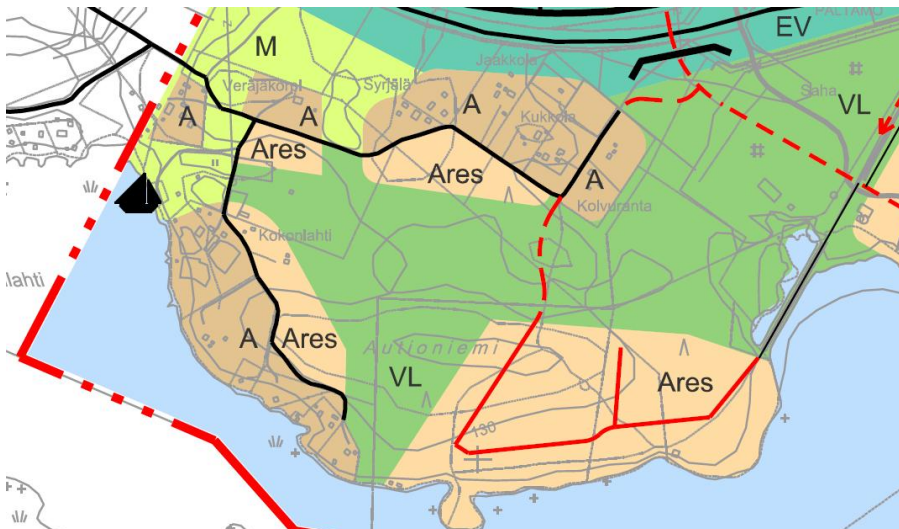
1. Kokonlahdentie 16-20 on luonnosteltu Ares-alueeksi. Se on mielestäni liian lähellä rannan vapaa-ajan asutusta ja tulisi määritellä VL-alueeksi.
2. Ares-alue tulisi rajata selkeästi Verkkonien itäpuolelle ja säilyttää länsipuolinen rantametsä VL-alueena, sillä aluetta käytetään mm. marjastukseen ja sienestykseen.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Laadittu yleiskaavallinen tarkastelu on eräänlainen taustaselvitys varsinaisen yleiskaava-suunnittelun pohjaksi, eikä laadittua yleiskaavallista tarkastelua viedä kunnalliseen päätöksentekoprosessiin. Yleiskaavallisen tarkastelun aluevarauksia tarkennetaan myöhemmin erillisen ja tulevaisuudessa käynnistyvän virallisen yleiskaavaprosessin myötä, jolloin asumiseen osoitettavat alueet pohditaan yksityiskohtaisemman tavoiteasettelun kautta. Periaatteessa voidaan kuitenkin todeta, että eheän yhdyskuntarakenteen kannalta on perusteltua pyrkiä käyttämään teiden molempia puolia rakentamiseen, etenkin kun kohde-alue sijaitsee lähellä Paltamon taajamaa.

Ote maastokartasta ja kiinteistörajoista.

Ote nähtävillä olleesta yleiskaavarungosta.

2.7 Mieli pide 7
16.08.2018

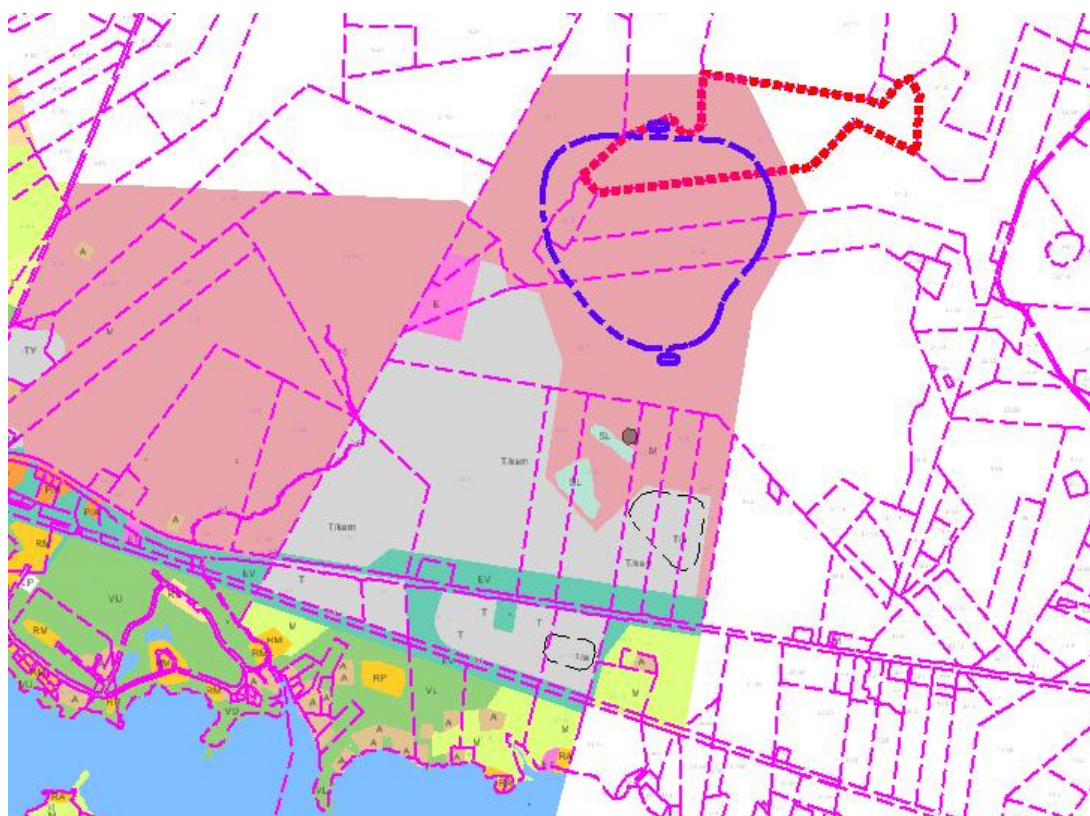
Minulle varattiin tilaisuus esittää mielipiteeni Paltamon biotuotetehtaan asemakaavaan valmistelusta Kyläpuron alueelle. Suunnitteilla oleva läjitysalue tulisi useiden hehtaarien osalta omistamilleni maille (Syrjälä 21:14). Edellä mainitusta johtuen ilmoitan vastustavani kaavahanketta.

KAAVAN LAATIJAN VASTINE:

Yleiskaavallinen tarkastelu on asemakaavatyön taustaselvityksiä, eikä yleiskaavallista tarkastelua hyväksytä sellaisenaan yleiskaavaksi, vaan kunta laatii keskusta-alueen yleiskaavan erillisenä kaavahankkeena myöhemmin, jolloin viimeistään on selvillä tarvitaanko selvitysaluevarausta Isosuon tuntumaan.

Laadittu yleiskaavallinen tarkastelu on eräänlainen taustaselvitys varsinaisen yleiskaava-suunnittelun pohjaksi, eikä laadittua yleiskaavallista tarkastelua viedä kunnalliseen päätöksentekoprosessiin. Yleiskaavallisen tarkastelun aluevarauksia tarkennetaan myöhemmin erillisen ja tulevaisuudessa käynnistyvän virallisen yleiskaavaprosessin myötä, jolloin aluevaraukset pohditaan yksityiskohtaisemman tavoiteasettelun kautta.

Selvitysalueetta on yleiskaavallisessa tarkastelussa kuitenkin muokattu niin, että se osuu vain pieneltä osin mielipiteen kirjoittajan maille.

Ote mielipiteen kirjoittajan omistaman tila 21:14 sijainnista suhteessa yleiskaavallisen tarkastelun selvitysalueeseen.